

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 56 (3502) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Várakozás időszaka következett be a finn-szovjet béke kérdésében

A török sajtó beszüntette éleshangú támadásait Anglia ellen. Emberéletben és anyagiakban egyaránt súlyos károkat okozott a Róma elleni legutóbbi légitámadás

A Pest írja: Zürichi jelentés szerint német bombázók csütörtökre virradóra megtámadták Anglia délkeleti partjait. Néhány gép London felé repült. Az angol fővárosban negyedórás légiriadó is volt.

Milánóból jelentik: (MTI) A Német TI jelenté: Angol-amerikai repülőgépeknek az a légitámadása, amelyet kedden délelőtt intéztek Róma ellen súlyos veszteségeket okozott a lakosság körében. Mint a népnevelési miniszterium tájékoztatója közölte, szerdán délelőtt az összedült házak romjai alatt több mint ezer halottat találtak. Az eltakarítási munkálatok tovább folynak. Több találatát következtében összedült a Tasterreve kerületben az olasz hadirokkantak szövetségének otthona. Az épület romjai mintegy 300 rokkantat temettek maguk alá. Egyet sem sikerült közülük kimenteni. Ebben az otthonban a súlyosan sérült rokkantakat képezték ki új szerkezetek segítségével különböző kézműiparok üzésére.

Nem adtak ki közleményt a török néppárt keddi értekezletéről

Ankarából jelentik: (MTI) A Köztársasági Néppárt kedden délután tartott 5 óras értekezletét rendkívül nagy érdeklődéssel kísérték török politikai körökben. Ezekben a körökben a legnagyobb megnyugvással vitatják a török külpolitikai legfontosabb időszerű kérdését az angol-török kapcsolatok ügyét. Sokan azt várták, hogy a néppárt üléséről nyilvános tájékoztatási is adnak ki. A török kormány azonban, úgy látszik, nem tartaná helyesnek, hogy a vita folyása alatt nyilatkozzék a kérdéssel kapcsolatban.

A török sajtó egyébként beszüntette éleshangú támadásait Anglia ellen, a török lapok nyugodt hangnemből fejtegetik, hogy Törökország öt év óta hűségesen kitart az angol szövetség mellett, amelyet a török külpolitika alapjának tekint. Tárgyalások hangnemből mutatnak rá arra, hogy Anglia csak jelentéktelen százalékát szállította a megígért hadianyagnak Törökország számára, így nem lehet a kapcsolatok elhidegüléséért Törökországot egyedül felelőssé tenni. Törökország joggal elvárhatja, hogy méltányolják helyzetét és nem hajlandó olyan háborús kalandba kezdeni, amelynek török nemzeti szempontból sem okát, sem célját nem látja.

Ankarai politikai körökben újból rámutatnak arra, hogy Törökország világosan kifejtette álláspontját és reméli, hogy rövidesen ismét megtalálják Angliával a megértés útját. Illetékes ankarai helyen kijelentették, hogy az Angliával való kereskedelmi kapcsolatok továbbra is normálisan bonyolódnak. Néhány nappal ezelőtt nagy mennyiségű áru és egyéb áru érkezett Angliából Törökországba. Megemlítik egyúttal azt a hírt, hogy sok katonai küldetés útazna Londonba a

tárgyalások újrakezdésére.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Brit Híróroda szerint a Times ankarai tudósítója megállapítja a következőket:

A finn kormány kidolgozta a Moszkvába küldendő válasz szövegét

A svéd sajtó szerint a finn kormány az országgyűléstől kapott felhatalmazása alapján kidolgozta a Moszkvába küldendő válasz szövegét. Stockholmi jelentések arról is tudnak, hogy a választ már elküldték, tartalmáról azonban semmit sem tud a nyilvánosság mindaddig, amíg Moszka felelete meg nem érkezik.

Baselből jelentik: (B. T.) A Basler Nachrichten stockholmi tudósítója szerint a finn-szovjet fegyverszünet kérdésében a várakozás álláspontja következett be, miközben a szovjet erővel folytatja légitámadásait a finn helységek ellen. Hogy mire várnak, azt a ki-

A háborúutáni rendezés vitája az angol felsőházban

London. (Bud. Tud.): A felsőház keddi ülésén Earl of Mansfield a háború utáni rendezéssel foglalkozva a lakosság áttelepítése mellett foglalt állást, mert véleménye szerint a faji, vallási és kulturális vonatkozásban egymástól különböző kisebbségek veszélyeztetnék a békét. Azt mondta, hogy a keletnémetországi területekről amelyeket kártalanításul Lengyelországnak kell adni a német lakosságot el kell vinni. A szövetségesek nem akarnak túlságosan keményen eljárni a németek ellen, de Lengyelországot kártalanítani kell azokért a területekért, amelyekről a Szovjet Unióra le kell mondani.

— A Finnországnak kiszabott szovjet

Remény van arra, hogy újra felvegyék a török-angol érintkezés elejtett fonálát. Nyilvánosan elfogadott vélemény az, hogy a most támadt válságot csak „családi vizálynak” kell minősíteni.

Lisszabonból jelentik: (MTI) A News Chronicle ankarai különtudósítója szerint Törökország semmi esetre sem szándékozik kilépni az angolszászokkal kötött szövetségből, sőt ügylátszik, hogy a kormány hajlandó változtatni követelésein és kész kisebb mennyiségű hadianyagszállítványt is elfogadni.

Zürichből jelentik: (MTI) Ankarából jelentik, hogy Orbay londoni török nagykövete, aki egy idő óta Ankarában tartózkodik „rendkívül fontos tanácskozásainak befejeztével” visszatart Londonba.

vülálló nem tudja pontosan felmérni. Sok jel arra mutat, hogy további határozatot várnak Moszkvából. Sztalin több napig távol volt, a szovjetben pedig minden döntés tőle függ. Csak kedden tért vissza az északi harcterről. — Helsinkiben nyilvánvalóan számítanak arra, hogy Finnország maga is további súlyos politikai döntés előtt áll. A svédnyelvű kisebbség lapja, amely egyike a legbekebaratottabb lapoknak, legutóbbi számában kijelentette, hogy a döntő szó előreláthatóan a katonai biztonságért felelős hadvezetőséget illeti.

fegyverszüneti feltételek — mondotta — nagyvonalúak, ezért saját szövetségünk iránt legalább ugyanilyen nagyvonalúságot kell tanúsítanunk.

Egyébként azt ajánlotta, hogy a lennyel határkérdést halasszák el a háború utáni időre, amikor azt véglegesen rendezhetik.

Lord Strabolgi és lord Cecil a lakosság áttelepítése ellen nyilatkozott. Lord Cranborne azt mondta, meg kell állapítani, hogy a multban nemcsak a német kisebbség nyugtalanította Európát, hanem az oroszok is. Lehetőség, hogy bizonyos körökben nem lesz más megoldás, mint a lakosság áttelepítése, az áttelepítés

azonban nem az egyetlen módszer a nyugtalan Európa lecsendesítésére. Azonkívül a lakosság áttelepítése valószínűleg súlyos gazdasági és természeti akadályokba ütközne. Az áttelepítés-től mindenki fél és ez lenne a legkeményebb eszköz a lakossággal szemben. A kisebbségi kérdést szerinte úgy lehetne megoldani, hogy valamennyi európai nemzet közösen nyilatkozatot adna ki, amelyben megbélyegezi a kisebbségekkel való rossz bánásmódot és így bizonyos megtorláásokat helyeznek kilátásba.

Péter király elindult Londonba

Zürich. (MTI): Londonból jelentik, hogy Péter király Purics miniszterelnök és Milicevics belügyminiszter elutazott Kairóból Londonba. Ugyancsak Londonba igyekezik Bariból Smoldata dr. Tito külügyi biztos. Mint közlik, már Barban megbeszéléseket folytatott szövetséges körökkel. Pillanatnyilag azt hiszik, hogy nincs teljesen kizárva a megegyezés Tito és Péter király között. A hosszas habozás végzetes következményekkel járhat a Karagyorgyevics uralkodóházra nézve.

Stockholm. (MTI): A brit híróroda közli az Associated Press csütörtöki washingtoni jelentését, amely szerint abban, hogy II. Péter Londonba utazik, annak jelét látják, hogy Nagybritannia kész támogatni diplomáciai és katonai úton Titot. Washingtonban úgy vélik, hogy Tito hajlandó együttműködni Péterrel. Londoni és washingtoni vélemény szerint megoldásos megegyezésre számítanak.

Sforza gróf „lemond” Olaszország egyes részeiről

Zürich. (MTI): Chiassoból jelentik: A köztársasági fasiszta sajtó a leghevesebben támadja Sforza grófot, aki néhány nappal ezelőtt egy amerikai újság számára nyilatkozott és kijelentette, hogy Olaszország a háború után hajlandó lesz a Dodekanesz szigeteket Görögországnak és Dalmáciát Zárával együtt Jugoszláviának adni. Azután még kijelentette, hogy egyetért azzal az állásponttal, amely szerint Trieszt városát és kikötőjét nemzetközi bizottság alá kell helyezni. Az igazgatás tagjai olaszok, csehszlovákok és magyarok legyenek. Véleménye szerint Fiumében védnökséget kellene felállítani. Abessziniák, Montenegrónak és Albániának vissza kell adni függetlenségét.

A fasiszta sajtó a kitételeket élesen elítéli és hangoztatja, hogy Olaszország nem mondhat le azokról a területekről, amelyekért az első világháborúban oly nagy és véres áldozatokat adott.

Paraguay is elismerte az Argentin kormányt

(MTI): Mint a brit híróroda jelel, Buenos Airesben hivatalosan kijelölték Paraguay elhatározta, hogy csatlakozik Bolíviához és Chiléhez az argentin kormány elismerése tekintetében.

Mi történt Brassóban és Kolozsváron?

Magyar illetékes hely nyilatkozata a kolozsvári események háttéréről

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A március 8-iki román napilapok „Válasz” cím alatt nyilván felsőbb utasításra, foglalkoznak a Kolozsvárott március 3-án és 4-én lajzolt tüntetéssel. A közleménnyel foglaltakkal szemben magyar illetékes helyen szükségesnek tartják az események háttérét a következőkben megvilágítani:

Február 26-án a brassói m. kir. Konzulátus egyik beosztottja vendégül látta az egyik helybeli étterem különtermében konzulátusi kartársait és a helybeli magyarságnak több vezető egyéniségét. A vacsora megkezdése után a vendéglő egy másik helyiségéből a helybeli hatóságokkal intím kapcsolatban álló Olteanu Gavril újságíró vezetésével egy többtagú csoport rontott be a különtermembe és a magyar társaságot súlyosan becsmérlő szavakkal illette, székeket kaptak fel és tottlegesen oántalmazták az egyik konzulátusi tisztviselőt, egy brassóikörnyéki magyar földbirtokost és egy román katolikus tegédlelkész, akik arcukon, illetve felükön sérüléseket szenvedtek. Ezt követően a magyar társaság, hogy a további botránynak elejét vegye, elhagyta az éttermet, de még e közben is a román orvttámádók állandóan szidalmazták, hecsmérelték a magyar társaságot és az egyik román katolikus főpapot Olteanu újhól fejbeevágta.

A magyar társaság elleni brutális támadás az étterem vendégei között, nemzetiségre való tekintet nélkül, osztatlan felháborodást keltett. A Brassóban történt incidens híre hamarosan átfertéjt Észak-Erdélyre is. A magyar kormány azonban e hírek a sajtóban való közlését eltiltotta, nem akarván tlebe vágni a román kormánnyal diplomáciai uion tárgyalt elégtételnek. A közlési tilalom ellenére az egyik kolozsvári napilap március 3-i számában közlési jelent meg a brassói incidensről, miért is az illetékes hatóságok a lap példányainak elkobzását rendelték el. Ennek ellenére az újságban megjelent hír futótűzként terjedt el Kolozsvárott és ennek, valamint a délerdélyi magyarságot a legutóbbi időkben ért sorozatos sérelmeknek, nevezetesen az iskolabezárásoknak és brutális állat-

rekvirálásoknak hatása alatt, az egyetemi fiatalság felháborodásának kifejezésére az esti órákban spontán románellenes tüntetésbe kezdett.

A rendőség nyomban közbelépett és a tüntetők elfajulását megakadályozta, a tüntetők ellen az eljárást megindította.

XII. Pius pápa vasárnap rádiószózatot intéz a világ katolikusaihoz

Vatikánállam. A Magyar Kurir jelenti: A Vatikánállam rádiója a következő közleményt bocsátotta ki: XII. Pius pápa a Róma városát feyegető veszélyre és a szomorú időkre való tekintettel felfüggesztette a koronázásának ötödik évfordulója alkalmával, vagyis március 12-re, vasárnapra tervezett szokásos eixtinai ünnepségeket. Ellenben ugyanazon a napon, vagyis március 12-én, vasárnap délután 15 óra 30 perckor, —

ta, mint ahogyan a magyar hatóságok semmi rendbontást soha nem tettek el. A „Válasz” cím alatt a romániai lapokban megjelent közlemény tendenciózus megállapításával illetékes magyar helyen most nem kívánunk polemikába bocsátkozni, tekintettel az éppen most folyamatban levő vizsgálatokra, továbbá, mert érdeklődéssel várják a román hatóságok által folyamatba tett vizsgálatok eredményét a brassói m. kir. konzulátus tisztviselőivel és magyar személyiségekkel szemben elkövetett példátlan orvttámadás ügyében.

vagyis 3 óra 30 perckor a Szent Péter bazilikának külső erkélyéről a Szent Péter-téren Rómába összesereglet: menekültekhez és mindazokhoz, akiknek a szörnyű háború szomorúságot és gyászt okozott. XII. Pius pápa atyai szózatot intéz és apostoli áldásba részesíti őket. Az ünnepséget a vatikáni rádió két rövidhullámhosszon a 31.06 és 50.26 méter-en sugározza. (M. K.)

Június 3-án lép életbe a MÁV új menetrendje

Egyes vidéki lapok a vasuti forgalom helyi javításáról, új lehetőségek, járatok, vonattípusok beállításáról adtak hírt. E hírekkel kapcsolatban az Alamyasutak elnökj osztályán azt a felvilágosítást adták, hogy az új menetrendik változás nem lesz.

A közlés szerint az új menetrend június 3-án lép életbe. Nagyobb, lényeges változás attól sem várható. Az évad-szemponatok figyelembevételén kívül,

helyi érdekek szerint, kisebb javításokra kerülhet csak sor.

Érdeklődünk a nyári időszak iránt is. Ennek kezdete a környező államoktól is függ, a csatlakozó vasuti forgalom egyeztetése érdekében. A nyári időrend egyébként független a menetrendkészítéstől; az óraelőretolás, az élet bármely viszonylatához hasonlóan egyik napról a másikra virradóra a vasútnál is megtörténhet.

Hat hónapi börtönre ítélték a fővárosi tolvaj ruhatárosnőt

Néhány nappal ezelőtt az egyik budapesti kávéház ruhatárában helyezte el aktatáskáját Windinger Alvis József külföldi kereskedő. Az aktatáskában

20.000 pengő volt, amikor azonban a vendég el akart távozni a kávéházból, észrevette, hogy a pénzből 10.000 pengő hiányzik. A rendőrségen nyomban kihallgatták Haász Sámuelné szül. Kovács Irma ruhatárosnőt, aki beismerte a lopást. Az ügy szerdán máris a büntetőbíró elé került, ahol dr. Gálalvy István egyesbíró vonta felelősségre a vádlott asszonyt. Haászné a bíróság előtt is beismerő vallomást tett és azzal védekezett, hogy amikor kinyitotta az aktatáskát, valósággal megszédítette a sok pénz.

A törvényszék a perbeszédok elhangzása után Haász Sámuelné hat hónapi börtönre ítélte. Az ítélet még nem jogerős.

Érdekes körülményről hallottunk az ügyvel kapcsolatban. A tolvaj ruhatárosné szomszédja beszélt el, hogy a pénzt hozzá hozta megőrzésre a ruhatárosné azzal, hogy egy vendég hagyta nála s tőle vitték el a detektívek a 10 ezer pengőt. Még azt is elmondta, hogy Windinger Alvis a pénznek tekintélyes részét szétosztotta a Vöröskereszt céljaira és a hadiárnyak javára

Egyidőben tartották meg teljesen azonos szakosztályi értekezletüket a Baross Szövetség és a Kereskedelmi Csarnok

(Nagyvárad.) Szerdán este 7 órára hívta össze a Kereskedelmi Csarnok vezetősége a fűszer, élelmiszer és cukorka kereskedőket ülésre azért, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara szakelőadója ismertesse a március 15-én életbelépő illetmény levonási rendeletet.

Az ülésen mintegy 40 kereskedő jelent meg, mint kiderült azért olyan kevesen, mert ugyanakkor, fél 8 órakor a Baross Szövetség teljesen azonos ügyben ülést tartott.

A Kereskedelmi Csarnok ülésén dr. Kókov kamarai titkár ismertette a rendeletben előírt költöltségeket,

míg a Baross Szövetségben megjelent mintegy 100 szakosztályi érdekelte tag előtt a pénzügyigazgatóság kiküldöttje ismertette az új blokk-rendszert. A Baross Szövetség vezetője az ülés végén külön is felkérte a tagokat március 15-ike megünnepelésére, amely napon egyébként az üzletek zárva tartanak.

A magunk részéről csak annyit fűzünk a teljesen azonos tárgyú ülésekhez, hogy mindkét egyesület vezetősége talán helyesen tenné, ha a jövőben más időpontokat választana az ülések megtartására, mielőtt esetleg kieleződné a helyzet.

Nagy kövvsiker Megjelent

Halász Antal
nagy érdeklődéssel várt regénye

IDŰK VIHARÁBAN

a ma izgalmas életének hő tükre.

Megrendelhető a Grafikában

Önt is érdekli

Szabó Károly értékes előadása a méhészetről

(Nagyvárad.) A Magyar Élet Pártja Nagyvárad városi szervezete szerdán este a párt Kazinczy-utca 6. szám alatti helyiségében népes értekezletet tartott dr. Hlatky Endre főispán elnöke mellett. Dr. Hlatky Endre elnök üdvözölte Szabó Károlyt, a Bihar megyei Méhészeti Egyesület elnökét, aki érdekes szakelőadást tartott a méhészetéről, mint a gyümölcstermesztés egyik igen fontos segítő társáról. Ismertette előadásában a méheknek a gyümölcsös kertekben végzett termékenyítő és beporozó munkáját. Rámutatott arra, hogy a gyümölcstermelő gazdának a méhek a legjobb barátai és ingyen munkásai. A méhek nélkül nincs gyümölcs.

Dr. Hlatky Endre főispán megköszönte Szabó Károlyt értékes előadását, majd bejelentette, hogy a pártszervezet megtartja a március 15-i nemzeti ünnepet, úgyszintén a Kossuth emlékünnepet is.

Azután Vargha Gedeon alelnök, Szigethy István és több más párttag is felszólt.

Gréti esete a szállodaportással

Nagyvárad, márc. 9. Megírtuk annak idején, hogy Rácz Gyula, a Hunnia nagyszálló portása ellen uszora című eljárás indult azért, mert 1942 augusztusában a szállóból távozó Kustánczy Gizella táncosnőnek, aki egy havi szobabérral hátralékban volt, visszatartotta egy bőrúndját, amelyben különböző ruháneműk, fényképek és piperecikkek voltak. Ugyanakkor nyilatkozatot íratott vele alá, amely szerint, ha a táncosnő egy hónapon belül nem jelentkez és tartozását nem fizeti ki, a holmitkat sajátjának tekintheti, illetőleg azok eladásából magát kártalaníthatja. Az eredeti tartozás 92 pengő volt, de miután a táncosnő távozásakor továbbra is fenntartotta a szobát azzal, hogy nem sokára visszajön, — portás még hozzászámított ehhez további félhónapi szobabérrt és egy hónap leteltével a ruhák egy részét eladta. Kustánczy Gizella később azután jelentkezett, még pedig olyan formában, hogy a szállóban hagyott dolgait több, mint 900 pengőre értékelve, bűnvádi főljelentést tett Rácz Gyula ellen.

A tegnapi főtárgyaláson kihallgatott tanúk — a szálloda alkalmazottai — valamennyien úgy vallottak, hogy Kustánczy Gizella, aki „Gréti” néven a Colibri bárban táncolt, amolyan „kopott művésznő” volt, aki csak szeretett volna szépen öltözködni, de nem volt miről. Itt hagyott „rongyai” — ezek mind a tanúk szavai — tehát nem sokat értek. Ezt egyébként beigazolta a bűnelkönt előhozott bőrúnd is, amelyből csupa értéktelen lim-lom — köztük egy apró lakással lezárt napló és félisfördői csiganyaaklánc — került elő.

A bíróság végül fölmentette Rácz Gyulát a vád és következményei alól.

Krivoj Rog és Sepetovka-Jampol térségében tartanak a heves harcok

Berlinben a keleti arcvonal helyzetével kapcsolatban megjegyzik, hogy az oroszoknak nem sikerült a kezdeti sikereken túlmenő eredményt elérni

Sztalin Churchill segítségével akarja érvényesíteni álláspontját a lengyel kérdésben

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: Krivojrogtól délnyugatra tartanak az elkecseregetett harcok a vonalainkba betört erős ellenséges erőkkel. Gyalogsági és páncélos kötelékeink Krivojrogtól nyugatra kemény ellentámadásokkal szétverték ellenséges harcosportokat és átmenetileg elvesztett állásokat visszafoglaltunk. Kirovogradtól nyugatra a bolsevisták heves tüzéri előkészítés után ismét támadásra indultak. Nagy és véres veszteségeik mellett visszavertük őket. Zvenigorodka és Sepetovka-Jampol térségében csapataink továbbra is változó súlyos harcokban állnak. A legutóbb három napon itt 357 ellenséges páncélosot semmisítettünk meg. A Berezina és a Dnyeper között megműsítettük a szovjet megismételt támadásait. A Szmolenszk és Orsa közötti gépkocsit mentén kedden is szétvertük több szovjet hadosztálynak valamennyi áttörési kísérletét állásaink előtt, még pedig csatarepülőgépeink kiváló támogatásával. Vonalaink előtt bolsevista halottak ezrei fekszenek. A keleti arcvonal északi részén az ellenség több szakaszon eredménytelenül támadott. Narva mellett ellentámadásaink, bár az ellenség szívós ellenállást tanúsított, további haladást érte el. Tüzérségi tüzzel szétvertük a bolsevisták előkészületi és készenléti állásait.

A középső szakaszon kiválóan megállotta helyét a Wossner ezredes parancsnoksága alatt álló 197. közép-rajnai gyaloghadosztály.

Olaszországban kedden sem voltak jelentős harcselekmények.

Északamerikai repülőgépek ismét megtámadták Rómát és Közép-Olaszország más városait. Róma néhány városrészében károk keletkeztek. Vadászaink itt és délfraancia partok előtt 9 ellenséges gépet lőttek le. Néhány ellenséges zavaró repülőgép az elmúlt éjjel bombákat dobott Kelet- és Nyugat-Németországra.

Három súlypont alakult ki

Berlin. (MTI.) A keleti arcvonal déli szakaszán a csata még változatlan hevességgel folyik tovább. Illetékes német helyen megjegyzik, hogy pillanatnyilag nem lehet a helyzet megítélésével foglalkozni. A hadműveletek három súlypont köré csoportosulnak. 1. Krivojrogtól délnyugatra áttörési kísérletek után a oroszok néhány kilométerrel előbbre jutottak a betörték a német vonalakba. Az elhárító harcok folyamatban vannak.

2. Krivojrogtól nyugatra a szovjet támadásba ment át, de eredményt nem ért el. 3. Az orosz főnyomás a Sepetovka-Jampoli arcvonalra esik, ahol a harcok események fejlődése a fokozódó német visszavágás jegyében áll. Teljes a német védelem győ-

zelme a Berezina és a Dnyeper közötti területen. A keleti arcvonal északi szakaszán a Szovjet csak Pzskovtól északra lépett fel erősebben, de a siker helyett csak véres veszteségeket könyvelhetett el. A légi helyzet kedden nyugodt volt.

Ma már könnyebb a helyzet

Berlinből jelentik: A keleti arcvonal helyzetével kapcsolatban Berlinben megjegyzik, hogy az orosz támadás folytán súlyosnak vélt helyzetet ma már valamivel könnyebbnek lehet tekinteni, miután az oroszoknak nem sikerült kezdeti sikereken túlmenő

eredményeket elérni. Mindenesetre még jóslásokba bocsátkozni nem lehet, mert a harcok ide-oda hullámlanak. Manstein tábornagy hadművelési ellenrendszabályai már érthetővé válnak. Az előreható orosz támadások ellen megindult a beavatkozó német hadosztályok ellentámadása.

84 amerikai repülőgép pusztult el a Berlin elleni légitámadásban

Berlinből jelentik: (MTI.) Az Interinf jelenti: Szerdán éjjel előtt kapott értesülések szerint az eddigi megállapítások alapján a Berlin ellen szerdán indított támadásban 84 amerikai repülőgép pusztult el, köztük több mint 60 négymotoros bombázó. A lőtt gépek száma valószínűleg még növekszik.

A légitámadás, amelyben a német elhárítás elérte sikereit, a háború legokéesebb ilyen ütközete közé számíthat. A német repülőknél kívül a berlini léghárítók is tevékenyen közreműködtek a sikerben. Az amerikaiak a

Berlin bombázására irányuló két kísérletben repülőszemélyzetükből csaknem 2000 embert veszítettek. Olyan nagy veszteség ez, amelyet a brit légierő a legnehezebb napokban sem szenvedett. A német légvédelem töretlen harciereje szerdán ismét beigazolta, hogy a csekély német vadászegységekről szóló jelentések megfelelnek a valóságnak. — Emlékeztetnek az északamerikai hadifoglyokra arra a kijelentésre, hogy Dolittle az északamerikai repülők maguk között emberevőnek nevezik.

Mit tartalmaz a finn ellenjavaslat?

Zürichből jelentik: (B. T.) A Daily Express stockholmi jelentése szerint a finn kormány kidolgozta az orosz feltételekre adandó ellenjavaslatát, amelyek a következők:

1. Finnország semleges lesz; 2. A német csapatokat Svédországon át szállítják el Finnországból; 3. Finnország nem fizet jóvátételt; 4. a jelenlegi határok fennmaradnak; 5. Oroszország egyetértését nyilatkoztatja a finn-svéd szövetséggel.

Berlinből jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Illetékes német helyen tájékoztatásul közlik, hogy a finn kérdésben szerdán sem merült fel újabb mozzanat. Azt hiszik, hogy illetékes finn tényezők a kérdés vizsgálatával foglalkoznak. Nagy figyelmet keltett a Helsinki Sanomat egyik cikke, amelynek alapföggelése az a megállapítás, hogy a Szovjet feltételei végelemzésben a feltétel nélküli megadás követelésével egyértelműek.

Nem hagyja internálni magát a német hadsereg

Berlinből jelentik: (B. T.) A német lapok már feladták tartózkodó magatartásukat a finn kérdésben. Nem hagynak kétséget afelett, hogy a német katonaság nem hagyja magát internálni. Nyíltan utalnak Olaszország példájára és párhuzamot vonnak Olaszországgal. Az olaszoknak azt mondták, hogy a kapitulációval kiválhatnak a háborúból, ezzel szemben országuk

méginkább háború hadszínterévé tett. Az oroszok azért akarják a finneket fegyverletételre bírni, hogy szabadságért és függetlenségért való biztosíték nélkül határozhassák meg sorsukat.

Résztesz a Szovjet is a Földközi-tenger közös védelmébe

Vichy. (MTI.) A Német TI jelenti: Bogomolov algiri szovjet nagykövet ana kijelentésével kapcsolatban, hogy a Szovjetunió rövidesen részt fog venni a Földközi-tenger közös védelmében. a felhivatalos OFI iroda kijelenti, hogy Bogomolov jelentőségű szavaiából arra lehet következtetni, hogy a Szovjetunió ezvelek között francia tengeri támaszpontokra is reflektál, hogy a bolsevista impe-

rializmust Nyugaton is olyan bástyákkal támaszthassa alá, mint Bizertában. Ezek a kijelentések nyugtalanítják Franciaországot.

Könnyű angol flottaelegységek próbatámadása a holland partok ellen

Zürichből jelentik: (MTI.) Yminden előtti végrehajtott brit könnyű flottaerők támadásával kapcsolatban azt jelentik, hogy a támadás a német parti védelem hatékonyságának kipróbálását szolgálta. A holland partokat megközelítő angol hadihajókön tüzérségi szakértők voltak, akik a nehéz parti ütegek működését figyelték. Megállapították, hogy a rövid távolságú rakéta-ütegek kivül automatikus kis ágyuk is működésbe lépnek, amelyek 24-34 mm-es lövedéket tüzelnek.

Hat hónapig nem szállít az USA hadianyagot

Szofióból jelentik: (MTI.) A Zora című bolgár lap a newyorki rádió alapján arról számolt be, hogy az Egyesült Államok egyes külföldi hadianyag megrendelő hatalmak rendelkezéseinek teljesítésénél hat hónapi időtartamra becsüztették. Ugy tudják, hogy a Szovjet is rajta van azoknak a hatalmaknak listáján, amelyeket a rendelkezés érint. Mászóval ez annyit jelent, hogy 6 hónapig a Szovjet sem kaphat hadianyagokat az Egyesült Államokból.

Lisszabonból jelentik: (MTI.) Mint a brit hírszolgálat jelenti, György király kihallgatáson fogadta a lisszaboni és a stockholmi brit követeket.

Washingtonból jelentik: (B. T.) Stettinus külügyi államtitkár londoni utazása közvetlen küszöbön áll. A tárgyaláson a francia és olasz kérdések is szóba kerülnek.

Bukarest kiűritésével kapcsolatos intézkedések

Bukarest. (MTI.) A román hívatálos lap szerda esti száma közli a kiűritéssel kapcsolatos belügyminiszeri intézkedéseket. Ezek szerint írásbeli eltávozási engedély nélkül, amely az is feltünteteti, hogy hova kell az illetőnek költöznie, senki sem költözködhetik el lakóhelyéről. Eltávozási engedély nélkül senki sem telepedhetik le azokban a helységekből, amelyeket elhelyezési körzetekül jelöltek ki. Az engedély nélkül letelepülőket 24 órán belül eltávolítják. Az eltávolított lakosok számára azok a háztulajdonosok, akikhez elhelyezik őket.

Közvetítésre kérte fel Sztalin a brit kormányt

Zürich. (MTI.) Stockholmból közlik, hogy Sztalin felkérte a brit kormányt, támogassa Oroszországot, amikor álláspontját a lengyel kérdésben érvényesíteni akarja. Churchill állítólag rövidesen találkozik a lengyel miniszterelnökkel.

Lisszabonból jelentik: (MTI.) Mint a brit hírszolgálat jelenti, a brit kormány a szokásos diplomáciai uton eljuttatta a londoni lengyel kormányhoz Sztalin tábornagnak a legutóbbi lengyel javaslatra adott válaszát. A lengyel kormány szerdán délután ülést tartott a kérdés előzetes megvitatására.

Lisszabon. (MTI.) A brit hírszolgálat közli, hogy a kairói jugoszláv kormány két tagja rövidesen Londonba érkezik tanácskozára a brit kormánnyal. Az egyik kiküldött valószínűleg Paras miniszterelnök. A tár-

Kiméli ruháját,
ha rendszeresen tisztíttatja
VÉGH ruhafestő cégénél

Bémer-tér 2.

Szent László-tér 12.

Lilom utca 13.

gyalás célja a kairói jugoszláv kormány és Titó nemzeti felszabadító mozgalma közötti megértés megteremtése.

Szofia. (MTI.) Bolgár lapjelentések úgy tudják, hogy Titó partizán vezér főhadiszállására szovjetországi katonai kiállítás érkezett.

Belgrádból jelentik: (MTI.) A Német TI jelentik: Milos Masalivocs ezredesi, a miniszterelnök kabinet főnökét, szerdán reggel az utcán agyonlőtték.

Ujabb bolgár hazatelepülők

Szofióból jelentik: (MTI.) A bolgár belügyminiszter azonnali hatállyal felmentette állásától Lovcevi vidéki város polgármesterét, mert munkahelyét a kormány rendelete ellenére engedély nélkül elhagyta. A polgármester ellen a szkopljei haditörvényszék jár el a polgári mozgósításról szóló törvényrendelet alapján.

Szofióból jelentik: (MTI.) Ismétből jelentik, hogy az orosz területről hazatelepülő bolgárok újabb csoportja, 633 személy, román földre érkezett és utban van Bulgária felé.

Szofióból jelentik: (MTI.) A bolgár minisztertanács jóváhagyta Vazov miniszter előterjesztését, amelynek értelmében közöltségen távolítják el a városokból a polgárilag és katonailag mozgósított munkások 5-14 év közötti gyermekeit.

Az angol-török egyezmény a török külpolitika alja

Liszabonból jelentik: (MTI.) A brit hírszolgálat közli: Menemendzeoglu török külügyminiszter a török parlament 450 tagja előtt hangsúlyozta, hogy az angol-török egyezmény ma a török külpolitika alapja és Törökország nem igyekszik kibújni kötelezettségei alól. Az ülés titkosan folyt le. A résztvevők egyöntetűen helyeselték a török álláspontot.

Sok műkincs semmisült meg Rómában

Róma. (MTI.) A Német TI jelentik: Angolszász repülők kedden újabb támadást intéztek Róma ellen. Két egymást követő hullámban angol és amerikai repülőgépek romboló- és gyújtóbombákat dobtak le. Templomokhan és műemlékekben súlyos károk keletkeztek. Eltaláltak egy nevelőintézetet. Még nem lehet megállapítani, hogy a romok gyermekeit tettemek maguk alá.

Köpeczi Boócz Lajost elmegyógyintézetbe szállították

Különböző visszaélések miatt állították elő a rendőrségen

Budapestről jelentik: Megdöbbentő módon fejeződött be egy ismert jellemző pályafutása: Köpeczi Boócz Lajost kedden beszállították a vadaskerti elmegyógyintézetbe.

A tragikus sorsú színművész néhány évvel ezelőtt állandó szereplője volt a fővárosi színházaknak, de kábitószerek rabja lett és fegyelmet kért, megbízhatatlanná vált. Többször előfordult, hogy az előadásról minden indoklás nélkül elmaradt. Utolsó szerződése a Vigszínházhoz volt, ahol a „Hat szerep keres egy szerzőt” című Pirandello darabban játszott. Itt is olyan gyakran elmaradozott, hogy felbontották szerződését.

Köpeczi Boócz azóta barátait járta

Az új főpásztorok ünneplése

Szeged, márc. 8. A Magyar Kurir jelentik: Szeged város katolikus társadalmában határtalan lelkesedéssel és örömmel vette a hírt, hogy Hamvas Endre személyében új püspöke lett a csanádi egyházmegyének. Ma reggel 8 órakor az új püspök leendő székesegyházának, a Fogadalmi templomnak összes harangjai megszólaltak hirdetővé Glattfelder Gyula püspök elárvult székébe. Hamvas Endre budapesti érseki általános helynökben új főpásztort nevezett ki a diócsőgesen uralkodó XII. Pius pápa.

Az új főpásztort az egyházmegye nevében Raskó Sándor protonotárius, apostoli kormányzó, Szeged város nevében pedig Takats Sándor főispán köszöntötte s egyben intézkedett, hogy lobogózzák fel a várost.

Veszprém, márc. 8. A Magyar Kurir jelentik: Veszprém városában szerdán reggel terjedt el a híre annak, hogy XII. Pius pápa Mindszenty József pápai prelátust nevezte ki veszprémi püspökké. Az új püspököt a káptalan, az egyházmegye papsága és a hívek nevében dr. Simon György apostoli protonotárius, nagyprépost, a vármegye nevében Berky Miklós alispán, a város nevében Nagy László polgármester, a veszprémi aula nevében Medgyesy Schwartz Róbert irodaigazgató, míg a város katolikus híveinek nevében Babits Endre kanonok-plébános meglangu táviratban üdvözölte.

Február huszadika óta mérhetetlen víztömegek zúdulnak Földünkre

Március 20-a táján bontakozik ki az igazi tavasz

Innen-onnan azt állíthatjuk, hogy a tél lassankint befejeződik. Olvasóink bizonyára emlékeznek rá, hogy Mautz János asztrológus, aki Ujpesten, az István-út 8. számú házában levő könyvtérkereskedés tulajdonosa, asztrológiai működésével pedig ismert nevet vívott ki magának, több ízben is kimutatta, hogy a tél mindvégig feltűnően enyhe lesz, hidegbetörések nem jöhetnek. Még azt is megmondta, hogy minusz három fokos alul ritkán süllyed a hőmérséklet. Az elmúlt kilencven nap alatt talán kétszer történt meg ez, de mindössze egy-két fokkal, ami nem számít téli hidegnek s a szegényebb ember minden fölönösebb megpróbáltatás nélkül akár egyetlen befűtés nélkül is végigélheme az egész telet. Ellenben már januárban tiszta tavasz napokat kaptunk.

Azt is már régen megmondta Mautz, hogy az idei tavasz már nem mutatja a télhez hasonló abszolút enyhéjét, hanem a szokásoshoz idomul. Mautz szerint február huszadika volt az a nap amikor a Föld a Halak nevű csillagkép

elektrokozmosz mezéjébe érkezett. Sőt március 4-én a Merkúr is a Halak mezéjébe dőlt már, a Hold pedig a Rák-csillagkép „vízes” hatása alá került. E három bolygó konstellációjuk természetesen azonnal hatott, mert ropant arany esőzések és havazások indultak meg világszerte és már február huszadika óta mérhetetlen víztömegek zúdulnak a Földünk majdnem minden pontjára. Ez pedig alapos léz-

osillagkép” elektrokozmosz mezéjébe érkezett. Sőt március 4-én a Merkúr is a Halak mezéjébe dőlt már, a Hold pedig a Rák-csillagkép „vízes” hatása alá került. E három bolygó konstellációjuk természetesen azonnal hatott, mert ropant arany esőzések és havazások indultak meg világszerte és már február huszadika óta mérhetetlen víztömegek zúdulnak a Földünk majdnem minden pontjára. Ez pedig alapos léz-

osillagkép” elektrokozmosz mezéjébe érkezett. Sőt március 4-én a Merkúr is a Halak mezéjébe dőlt már, a Hold pedig a Rák-csillagkép „vízes” hatása alá került. E három bolygó konstellációjuk természetesen azonnal hatott, mert ropant arany esőzések és havazások indultak meg világszerte és már február huszadika óta mérhetetlen víztömegek zúdulnak a Földünk majdnem minden pontjára. Ez pedig alapos léz-

Hat hónapi börtönre ítélték egy fiatal postáskisasszonyt

Társadalmi dráma a törvényszék előtt

Budapest, márc. 9. A most következő, könyvtérzetlen szomorú történetet nem azért mondjuk el, hogy hőnőjött a nagyvilágosság előtt pellengérré állítsuk hanem sokkal inkább azért, hogy okojanak belőle mizdazok a szülői, akik túlságosan szűkeblűek gyermekeikkel szemben...

B. M. 23 éves leány 1941 nyarán a békéscsabai Toldi közeg postájához került helyettes postamesteri minőségben és ő kezelte a pénztárt is. Amikor 1942 április 24-én a postán rovatcsalást találtak 500 pengő hiányt állapítottak meg. A leány ellen eljárás indult hivatali stíkkasztás címén.

A tegnapi főtárgyaláson B. M. elmondotta, hogy 320 pengőt egy ízben, rövid távolléte alatt ismeretlen tettelek klopoltak a pénztárból. Félve azonban szüleitől, akik nagyon szeretetlenek irányában, sem nekik nem mert szólni az esetről, sem pedig a csendőrségen nem mert jelentést tenni. Inkább arra szánta magát, hogy a 320 pengőről szóló esekbejizetölapot — melyet az ottani Hangya állított ki — megsemmisítette, gondolván hogy így nem jönnek rá a hiányra. Azt beismerte, hogy a többi pénz — 480 pengőt — 1941 nyaránól kezdve szűkeblűen vette ki a pénztárból.

Arta a kérdésre, hogy miért kellett

körü lehüléssel jár, a tavaszelő tehát meglehetősen hűvös lesz.

Aki figyelte időjárásunkat, tudhatja, hogy február 22 óta nagyjából nedves s ha hazánkban ez nem is mutatkozott oly pregnánsan, világviszonylatban Mautz számításai órapontossággal beváltak.

Szerencsére a nedves időjárás nem tartós s legfeljebb március 18-20-ig tarthat, mert ez időpontban egyedül a Vénusz lesz a Halak vizesjellegű mezéjében. Ez a hatás tulkiósi ahhoz, hogy Földünk időjárását továbbra is a jelenlegi állapotában tartsa. Március 18-20-a körül tehát okvetlenül beköszönt az igazi tavasz, a szeles, bolondos, kedvesen csapongó, de melegjellegű napjaival.

Gondoskodjanak a gazdák megfelelő széna, vagy szalás takarmány termeléséről

A MTI jelentik: Ismeretes, hogy a közellátási miniszter az új gazdasági évben a szarvasmarha igénybevétel megszüntetését és ezzel kapcsolatban a beszolgáltatási kötelezettség keretében állatok és állati termékek megfelelő mennyiségű beszolgáltatását tervezi. A beszolgáltatási kötelezettség részben a réteket és legelőket fogja terhelni. A katonai szükségletek kielégítésére irányuló beszolgáltatási kötelezettségek egy részét — az idén kisebb mennyiséget — szénában kell beszolgáltatni. Ezért az illetékes helyen felhívják a gazdák figyelmét, hogy tavasszal gazdasági üzem-tervet mindenki ennek a szénabeszolgáltatási kötelezettségnek tudatában készítse elő. Abban az esetben, ha a gazda saját állományának a szükségletére való tekintettel a leadandó mennyiséget nem tudja biztosítani, akkor gondoskodjék megfelelő szalastakarmány-termelésről.

neki a pénz, elmondotta, hogy kezdetben 27, majd 35 pengőt követő havi keresetét az utolsó fillérig oda kellett adnia a szüleinek, akikről apróbb szükségleteire pénzt sohasem kapott s ő az így szerzett pénzen ment néha moziba, vett egy kis cukorkát, kölnivizet és — megrendelte a Magyar Nők Lapját.

A bíróság figyelembevéve az össze enyhítő körülményeket, köztük a szerencsétlen leány őszinte és töredelmes beismerő vallomását, — a legenyhébb büntetést szabta ki, melyet a törvény értelmében alkalmazni lehetett: hat hónapi börtönre ítélték B. M.-et, aki nem annyira megtörtén, mint inkább fáslut nyugalommal fogadta a — nem jogi, hanem emberi mértékkel mérve — súlyos ítéletet.

Azután esőndesen bevonult börtönbe B. M. 23 éves töldei helyettes postamesternek akinek — a szülői szűkeblűség miatt — még anyai kultúrigénye sem lehetett, hogy néha elmenjen a moziba és — megrendelje a Magyar Nők Lapját.

Szent László nyomda-rt.
Sztágyi Dezső-u. 5.
Mindenféle nyomtatványokat igényesen készit.

Legkiválóbb művészeink szerepelnek a nagyváradai grafikai kiállításon

Vasárnapig lehet megtekinteni a gyűjteményt. A képek árai 15 és 60 pengő között váltakoznak

Nagyvárad, márc. 9. A világviszonylatban is jelentős színvonalat képviselő magyar grafikai művészet néhány kiváló művelőjét mutatja be a kiállítás, amely a napokban nyílt meg az Ujságíró Otthon könyvtártermében. Az a célja ennek a tárlatnak, hogy a közönség értékelésében méltóbb helyet biztosítson a grafikának, amely, nélkülözvén a színhatások vonzó elemeit, korántsem olyan népszerű még a képzőművészet kedvelői szemében sem, mint a festészet. Hogy az igazi művész alkotó készsége a grafikában is teljes erővel nyilvánul meg, arról fogalmat nyújt a gondosan összeválogatott és izléssel elrendezett sorozat, amely az Ujságíró Otthon könyvtártermében még néhány napig megtekinthető.

Szőnyi István a legkiválóbb, a főként propaganda-célt szolgáló kiállítás szereplő művészek között. Egyéni látása, erőteljes formanyelve, amely az új magyar festőművészetben iskolát teremtett, minden darabjában szembeötlő. A természet nagy távlatában éles jellemzéssel ábrázolja az embert, különösen a magyar parasztot, akit néprajzi kihangsúlyozások nélkül is magyar levegő veszi körül képein. Nem merül részletezésekre, nagy összhatásokra törekszik a jellemzést mindig eredeti eszközökkel valószínűsíti meg. Rézkarcaival külföldi kiállításokon is nagy sikereket aratott és az itt bemutatásra került sorozat elmélyültebb tanulmányozás után meggyőző a szemlélőt a siker indokolt voltáról.

Varga Nándor Lajos, aki éppúgy, mint Szőnyi, a Budapesti Képzőművészeti Főiskola tanára, egyes rézkarcain, így Dante-illusztrációin merész képzelőerőről tesz tanuságot. A formák és vonalak föltétlenül ura látomásainak megfogalmazásában. Tájképeinek és emberalakjainak részletező ábrázolás-módja az éleslátás és a rajztudás mesterének mutatja be őt.

Zádor István, akitől szintén nagyobb sorozat látható a kiállításon, néhány naturalisztikus felfogású szolnoki és hortobágyi, tipikusan magyar táján kívül számos palesztinai tárgy műveléssel szerepel, amelyekben a Kelet jellegzeteségei jelennek meg.

Gáborjáni Szabó Kálmán grafikai munkái bizonyára rokonszenvesebbek lesznek a közönség előtt, mint a szolnokiak nagyváradai kiállításáról ismert festményei, mert ezekben az elgondolás ereje a színecnek Gáborjáni Szabónál kisebb túlerővel tobzódása nélkül mutatkozik. A fekete és fehér éles ellentétei rendkívüli tömörséggel jelentkeznek fametszetein, amelyek leegyszerűsített formái mesészerű hangulatot keltenek.

Balázs G. Árpád nagyváradai művészek néhány pompás monotípiáját is magában foglalja a gyűjtemény. Levegőség, remek térhatások, élesen megfigyelt mozdulatok jellemzik képeit.

Conrad Gyulától, az első magyar mű-

vésztől, aki eredeti fametszeteket készített, néhány gyönyörű, bibliai tárgyú fametszet van a gyűjteményben amelyek naiv felfogásukkal és bámulatos technikai készséget eláruló kivitelükkel vonják magukra a figyelmet.

Gy. Sándor József rézkarcai festői hatásukkal tűnnek ki. A táj lelkét építő, mint az emberi indulatok becsapó és a városrészletek monumentalitását. Hazatérő úri Rózset vívő asszony és Keleti pályaudvar című képei élénk bizonyosságai ennek.

Gimes Lajos könnyed előadásmódja, bájos hangulatai különös népszerűséget biztosíthatnak a művészek a hozzájárulhat ehhez a finom színezés, amellyel rézkarcait elevenebbé teszi, anélkül azonban, hogy azok művészi értékét ezzel fokozná.

Érdekes, hogy túlnyomóan az idegen

tárgy képek a sorozatban. Különösen az olasz tájak és városrészletek vonzóak a grafikusokat, nyilván azért, mert ezek természetes festőségükkel a rajz eszközeivel is elegendő festőség elérésére nyújtanak lehetőséget. Bartha Ernő azonban, aki hosszú időt töltött Hollandiában, kizárólag hollandi tárgyú képekkel jelentkezik, amelyek a tárgy érdekességén kívül a rajz tökéletességével és kellemes, könnyed színezésükkel is hatnak.

Vadász Endre nagy mesterek után készült és az eredeti mű jellegzetességeit híven feltüntető rézkarcaival, valamint eredeti, sok humort eláruló munkáival tűnik szembe. Legjobban talán Harmadosztály című kiválóan jellemzett fametszete fogja meg a nézőt.

Abá Nováktól is van néhány fametszet a gyűjteményben. A különös felfogású „Petőfi: A jó öreg korcsmáros” című illusztrációja gondolatébresztő, formailag érdekes megoldású mű.

Beron Gyula és Korda Géza munkái egészítik ki a gyűjteményt, amelynek minden egyes darabja oly olesón kerül elárúsításra, hogy ez már szinte ajánldék-zámba megy. A képek árai 15 és 60 pengő között váltakoznak.

Polgármesteri jelentés Nagyvárad város február havi közigazgatási és közéleti helyzetről

Nagyvárad, március 9. A városi közigazgatási bizottság ma délben tartotta meg rendes havi ülését, Hlatky Endre főispán elnöklésével.

Az ülésen felolvasott polgármesteri jelentés részletesen ismerteti a városi közigazgatás február havi munkájának eredményeit. Jelentőségükben kiemelkednek ezek közül a közművelődési és szociálpolitikai ügyek, valamint a népjóléti, az ipari és vásárujgyek.

A városi könyvtár február hónapban is élénk forgalmat bonyolított le. Volt olyan nap, amikor 222 személy fordult meg a könyvtárban.

A város által alkalmazott pénzbeszedők február hónapban a Magyar Norma Alap javára 7311 pengőt vételeztek be. A városi népkonyha az elmúlt hónapban 870 adag ebédet osztozott ki a napközi otthonok pedig ugyanezen idő

alatt kiadtak 8900 adag reggelit és ugyanannyi ebédet és uzsonnát. A városi népfürdőben február hónapban 5735 személy fordult meg, ami nagy szükséglet kielégítését jelenti.

A közjóléti szövetkezet kiosztott a három elosztón keresztül sokgyermekes gondozás alatt levő családoknak, valamint hadbavonultak hozzátartozóinak és Norma szegényeknek 93.365 kg vágott tűzifát. A fentjelzett mennyiségből részestültek még a kültereken lakó szegény családok is.

A szövetkezeti árukészlet a beszerzési nehézségek miatt erősen lecsökkent.

A házipénzt elszámolása teljesen befejezést nyert. Egy családi ház telekkel, építkezési költségekkel, melléképületekkel és kerítésével együtt 11.000 pengőbe került.

Közéleti helyzet

Tej. Február havában az OMTK helyi kirendeltsége utalványok ellenében a 3 éven aluli gyermekeket és a félfidőn tul levő terhesanyákat látta el tejjel. A félliteres adagok kiadása körül a hó elején még zökkenők voltak, de a hó vége felé az OMTK ki tudta adni az igénylőknek a megállapított féllitert. Ez annak tulajdonítható, hogy a termelőket az illetékes hatóságok igyekeztek a beszállítási köteleesség teljesítésére szorítani remélhető, hogy amennyiben beszállítási kötelezettségüket a ter-

melök a jövőben is teljesítik, a tejkiosztás tekintetében a korhatárt ki lehet terjeszteni. Kiadott az ügyosztály február hónapban a 3 éven aluli gyermekek és a félfidőn tul levő terhesanyák részére együttesen 2790 darab tejjegyet. A tejjeggyel bírók február hónapban 10 deka vaj jutásban is részestültek. Az OMTK-hoz szülő tejtulványokon kívül, vidéki községekbe kiadott a hivatal 3352 darab tejszállítási igazolványt. Ezeket a 14 évnél fiatalabak, a 70 évnél idősebbek, valamint a két korhatáron belül a hatósági orvosi bizonyítvánnyal bírók részére állította ki a hivatal olyképpen, hogy ezzel az igazolvánnyal a 3 éven aluliak részére fél litert, mások részére pedig 1 deciliter tejet szállíthatnak be.

Lábbeli. Február hónapban csak a kéz lábbelire vonatkozó kiutalást kapta meg a város. Kiadott az ügyosztály 623 pár kéz lábbelire szóló utalványt. A mértékutáni cipőre, fejletere a talpa-

Mozik műsora:

APOLLÓ: Pofon az éjszakában.
BELVAROSI: Zenélő melom.
CASINO: Hat hét boldogság.
KORONA: Tonelli.

lásra szóló kiutalás február hónapban nem érkezett meg.

Cukor. Fejadagfogyasztásra 60.100 kg cukrot utaltak ki. A mennyiség a szükségletet fedezte. Ipari cukor ellátás terén az előző havi csökkentés február hónapban is megmaradt. Kütönösebb panaszok e terén nem fordultak elő sem a magán, sem pedig az ipari fogyasztók részéről.

Sertés és zsiradék. Városi közfogyasztásra február hónapban 160 darab sertést vágtak le, valamennyi magánvárlásból származott. A miniszterium február hónapban sertést nem utalt ki. Kiutalt 10.475 kg margarint. A levágott 160 darab sertésből 4587 kg zsírt termeltek ki, amely mennyiségből a 80+0-1941. M. E. számú rendelet értelmében 960 kg zsírt kellett beszállítani, s így közellátás céljára 3627 kg maradt. E két tételből, valamint az előző hónapból megmaradt 22.000 kg zsiradékából fedezte a város február havi zsiradékigényét. Sem zsír, sem húslátás tekintetében nehézség nem merült fel.

Petroleum. Február hónapban 31.500 kg petroleum kiutalásban részesült a város. Ebből 31.000 kg vásárlására adott ki az ügyosztály utalványt és petroleum jegyet. Világítási célra két liter petroleumot utaltak ki havonta és családokként, a villanyvilágításnál nem rendelkezők részére. Ipari petroleum kiutalást a kérelmek bevizsgálása után az előző havihoz viszonyítva a havi kontingens csökkentésének megfelelően adta ki a hivatal. E terén nehézségek nem merültek fel.

Liszt. A február havi kiutalt lisztmennyiség 9243 q, ebből nullás 2154, kenyérliszt 7089 q. Február havában a város erőtakaromány kiutalásban nem részesült. Kenyér és lisztellátás terén nem merültek fel nehézségek.

Tűzifa. Február havában a tűzifellátás terén az előző hónapokban már jelentkező nehézségek továbbra is fozkodtak. A város részére megállapított 240.000 ürköbméterből február hó végéig mindössze 107.000 ürköbméter nyert leszállítást.

Ipar és vásártügyek

Az I. fokú iparhatóság kiadott öszeesen 31 darab iparjogositványt, amelyek közül 13 képesítéshoz, 5 engedélyhez kötött, 9 kereskedelmi és 4 más szabad ipar.

A piacokon a főzéléktélék közül a burgonya kielégítő mennyiségben kapható 0.33 P rögzített árban, hagyma korlátlan mennyiségben vásárolható 0.29 P rögzített ár helyett 0.20 P kilogrammonkénti áron. A város területén körülbelül 10 vagon hagyma van tárolva, mely tavaszra tönkremegy, mert a kereslet minimális.

A gyümölcs felhozatala ebben a hónapban emelkedett, a nagy kínálat és gyenge kereslet következtében az árak kg-ként 0.60-1 P-vel estek.

Baromfi és tojásfelhozatal a tavasz kelteések miatt gyengült.

Borjú, juh, marhahús egész hónapban volt mérsékelt mennyiségben, néhánykor csökkentés is került kiosztásra.

Az állatvásárlás a sertés felhozatala főleg választott malacokból igen élénk volt.

Lóvásárlás a felhajtás a múlt havihoz viszonyítva nagyobb, az árakat az eladók tartották.

Blóz Zoltán ékszerész, órák

Szent János utca 3. szám

beváltja,
beeszeréli

Ekszerét

készíti,
javítja

Márkás svájci órák

Óratok, virágross karkötő izléses előállítás mihelyben

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

VITÉZ OSZLÁNYI KORNEL VEZÉRŐRNAGY, akit nemrég aratott a Mária Terézia Rend lovagjává Magyarország Főméltóságú Kormányzója, a nagykanizsai Urleányok Mária Kongregációjának ünnepségén 1.200 pengőt gyűjtött egy hadiárva jaiára.

EGYHÁZI KINEVEZÉS. A Magyar Kurir jelenti: XII. Pius pápa Madarász István dr. kassai püspök előterjesztésére Nagy Miklós püspöki tanácsos, a kassai egyházmegye áldozópapját, az Actio Catholica országos titkárát, az Egyházi Lapok szerkesztőjét, pápai kamarássá nevezte ki. Nagy Miklós újságírói tevékenységét az Új Lap-nál kezdte, majd több cikke és költeménye jelent meg a Nemzeti Újságban, a Magyar Kultúrában, az Egyházi Lapokban és a Magyar Katolikus Akcióban, valamint az ország még számos katolikus lapjában. Mint az Actio Catholica országos titkára bejárta az egész országot és így mint szónok országszerte ismertté tette nevét. Kinevezése az egész országban osztatlan örömet váltott ki. (M. K.)

Debrecen ismét mozgalmat indított a japán-magyar tudományos intézet szervezésére. Már régóta vajduó kérdés Debrecenben a japán-magyar tudományos intézet felállítása a két nép közötti kapcsolatok elmélyítésére. Az intézet felállítása 1939-ben, majd később 1941-ben már majdnem sikerült is. A háborús viszonyok azonban megakadályozták a terv megvalósulását. Értesülésünk szerint most ismét megindult a mozgalom az intézet felállítására.

MISKOLCRA HELYEZTEK AT TAPOLCSÁNYI DEZSŐ DR. SZATMÁRI ÜGYÉSZSEGI ELNÖKÖT. A hivatalos lap keddi számában jelent meg az igazságügyminiszter rendelete, amelyben dr. Vitéz Tapolcsányi Dezső szatmári ügyéségi elnököt, saját kérelmére Miskolcra helyezte át az igazságügyminiszter a kir. ügyészségi elnöki állásba.

Vasárnap istentiszteletet tartanak a nagyváradai magyar görög katolikusok. Március hó 12-én, vasárnap délelőtt a nagyváradai magyar görög katolikus egyház istentiszteletet tart a Tisza Kálmán-téri templomban. Az istentiszteletet Zékány, görög katolikus lelkész tartja. Minden hívőt szeretettel elvárnak.

ORSZÁGOS VASAR NAGYVÁRADON Március hó 13-án és 14-én országos vásárt tartanak Nagyváradon. Az első napon, hétfőn állatvásár és kirakodó vásár, 14-én kedden pedig csak kirakodó vásár.

Légoltalmi kormánybiztossá nevezték ki Vöröss Géza vezérőrnagyot. A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint: A minisztérium vitéz nemes Vöröss Géza vezérőrnagyot, a legfelsőbb honvédelmi tanács vezértitkárát, ebbeli tisztségének érintetlenül hagyása mellett, Budapest Székesfőváros, valamint a légoltalmi szempontból hozzátartozó városok és községek légvédelmével kapcsolatos különleges intézkedések megtételére kormánybiztossá kinevezte.

Zeneszakosztályi ülést tart pénteken a tanítónőképző önképzőkör. Nagyvárad. Saját tud. Az állami tanítónőképző önképzőkör péntek délután 4 órakor a Református Kulturpalotában zeneszakosztályi ülést tart. Műsoron szerepelnek énekkari és zenekari számok, szóló-ének, szavaltatok, zongora-számok és zenetörténelmi felolvasás.

Ertesülésünk szerint, az iskolai ifjúság körében az ülés iránt nagy az érdeklődés.

Légoltalmi közlemények

A gyorssegítségcsapatok felszerelésére indított gyűjtés alkalmából felhívja a Légoltalmi Liga azon tömb, vagy házparancsnokokat, akiknél még gyűjtő-ív van, hogy ezen íveket akár történt rá gyűjtés, akár nem, a Légoltalmi Liga helyiségében. Mezey Mihály-utca 2. szám, a délelőtti órákban szolgáltatassák be.

Egyben felhívjuk azon tömb, vagy házparancsnokokat, akik tévedésből gyűjtőívet nem kaptak, hogy ilyen gyűjtőív átvétele végett a Liga helyiségében jelentkezzenek.

Légoltalmi Liga Nagyvárad
 Csoportja.

Textil és szabászati szakelőadások Nagyváradon

Az Iparügyi Minisztérium kezdeményezésére a Budapesti Divatközpont — március hó 11-én és 12-én két, az érdekeltek szakmai szempontjából rendkívül értékes előadást rendez az ITOV-val karöltve Nagyváradon.

Március hó 11-én este 7 órakor a budapesti Textil-Középiskola tanára, Rozivall textilmérnök fogja számtalan minta bemutatásával kapcsolatban az ipartestület nagytermében ismertetni az új, műanyagokat is tartalmazó textiliákat, így azok összetétele, mint azok felhasználási és kezelési módja szempontjából. Március 12-én pedig Budapest egyik legismertebb modelltervező nőiszabója, Szits József tartja meg előadását délelőtti 11 órai kezdettel ugyancsak az Ipartestület nagytermében, amely alkalommal részletes tájékoztatást ad 1944. tavasz-nyári divatjáról, az ezzel kapcsolatos szabászati újításokról és az anyagtakarékosság terén mutatkozó lehetőségekről.

Mindkét előadás nemcsak a nőiszabó iparosság, hanem a textilkereskedelem szempontjából is igen értékes tudnivalókat fog tartalmazni. Vezetőség.

Putnik Bálint 3 évre megkapta a Szigligeti Színházat

Egyhangulag fogadta el a színházi bizottság a polgármester előterjesztését

Nagyvárad, márc. 9. Csütörtökön délelőtt dr. Soós István polgármester elnöklésével ülést tartott a színházi bizottság, hogy döntsön a Szigligeti Színház bérletéről.

A polgármester felolvasta Putnik Bálint színházgázató beadványát, amelyben kéri, hogy az előrehaladott idényre való tekintettel, mivel a művészeti szervezkedés is rövidesen megindul, az idén lejárató szerződését újabb 3 évre hosszabbítsa meg a város. Soós István polgármester ezután elmondotta, hogy Putnik Bálinttal úgy személyileg mint művészeti vezetés szempontjából meg lehetnek elégedve. Nagyvárad emberközöttünk élt, itt nőtt fel, ismeri a kö-

zönség igényét és ízlését, nem is szabad tehát mással kísérletezni. A legteljesebb elismerés hangján szólott különösen az idei színházi előadásairól és javasolta, hogy pályázat kiírása nélkül újabb 3 évre Putnik Bálintnak adják oda a színházat.

A színházi bizottság minden egyes tagja magáévá tette a polgármester javaslatát és így egyhangulag Putnik Bálint kapta meg a Szigligeti Színház bérletét.

A színházi bizottság döntése előrelátható volt és Nagyvárad város közönsége teljes melegevel vette azt tudomásul.

Műsortorlóadás miatt szombaton utoljára
 Muráti Lili briliáns vigjátéka

Pofon az éjszakában

Kérjük a jegyekről idejében gondoskodni
 APOLLO

A legjobb magyar vigjáték

Hat hét boldogság

Főszereplői: Tolnay Klári, Kiss Ferenc, Szilassy, Mihályffy
 a CASINO-ban

Közművelődési előadás a réti reformátusoknál

A Horthy István telep ifjúsága az iskolán kívüli Népművelés keretében március 12-én, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel Gárdonyi Gézáról tart emlékeztetőt az Árpád vezér-utj kultúrteremben.

Az önképzőkori óra műsora:

1. Himnusz.
2. Megemlékezés Gárdonyiról. Tartja: Nagy Lajos s. lelkész, az Önképzőkör lelkész elnöke.
3. Gárdonyi: Fehér Anna c. színművét előadja a telep ifjúsága Gyenge Árpád rendezésében.
4. Gárdonyi: Az anyó c. versét szavalja Kun Teréz.
5. Szózat.

Szombaton (márc. 11-én) este 6 órakor a vallásos és közműveltségi előadások sorozatában Hajdu Zoltán dr. Legyünk éberek a magyar éjszakában c. tart előadást. Előadás előtt Nagy Lajos s. lelkész magyaráz bibliát.

Az előadás színhelye ugyancsak az Árpád vezér-ut 6. sz. a. református tanácsterem.

Ipartestületi hírek

Az Építőipari Szakosztály felhívja tagjait, hogy a szeg igazolás végett f. hó 11-én, déli 12 óráig a szakosztály irodában megjelenni sziveskedjenek. **Elnökség.**

A villanyszerelő szakosztály felkéri a kartársakat, hogy f. évi március hó 9-én, csütörtök reggel 9 órától a fa-, vas-, szeg-utalványok átvétele végett Czákó Lajos szakosztályi elnöknel, Kosuth Lajos utca 20. z. alatt sürgősen jelentkezzenek és pénzt hozzanak magukkal. **Elnökség.**

Fizessék be az érdekeltek az igényelt dughagyma árát

Nagyvárad város polgármestere az alábbi hirdetményt adta ki:

Felhívom mindazokat, akik f. évi január hó 1. felében a közlelmezési hivatal útján dughagymát igényeltek, hogy az igényelt dughagymamennyiség árát folyó hó 9-13. napjain a Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezetének helyi képviselőjénél — Szent László-tér 5. szám — fizessék be.

A befizetés elmulasztása az igénylés visszavonásának tekintetik.

Nagyvárad, 1944. március 7-én.

Dr. Soós István s. k.
 polgármester.

Március 15-ig meghosszabbították a kékszíni lábbeli „külön utalványok” érvényét

Nagyvárad város polgármestere az alábbi hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom az érdekelteknek, hogy a börtanyaggyártkodási m. kir. kormánybiztos 177/1944. sz. leirata értelmében a börtalpu, nem típus lábbelik kiosztására szolgáló kékszíni „külön utalványok” érvénye f. évi március 15-ik napjáig meg van hosszabbítva.

Ennek megfelelően mindazok, akiknek ilyen utalványok vannak birtokában, fenti határidőig kérhetik az érdekelte kereskedőknél ezek beváltását, illetőleg az utalványon feltüntetett lábbeli kiszolgáltatását.

Nagyvárad, 1944. március 7-én.

Dr. Soós István s. k.
 polgármester.

Burgonya- és hagymakészlet áll a köyönség rendelkezésére

Nagyvárad város polgármestere az alábbi hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom a város közönségének, hogy a Biharmegyei Áruforgalmi Szövetkezet — Belezna Antal utca 1. szám — nagyobb mennyiségű burgonya — Güll baba, Ella róza — valamint vöröshagyma készlettel rendelkezik, aminek kiárusítása a megállapított maximális áron megkezdődött és előre láthatólag 7 napig, vagyis kb. március 16-ig fog tartani.

A burgonyakészlet a Kapucinus utca 19. sz. a hagymakészlet pedig a Belezna Antal utca 1. sz. alatti raktárhelyiségben tárol, ahonnan az érdekelte fogyasztók a szűkegelt mennyiséget térítés ellenében az üzleti időben átvehetik.

Nagyvárad, 1944. március 7.

Dr. Soós István s. k.
 polgármester.

Az angolszászok legújabb áldozata: Jemen

Hogyan küzdött a 78 éves imám országa függetlenségéért — hiába?

Pár hónapja fellángolt a küzdelem Anglia és Amerika közt a Vörös-tengerért. Mint sok más esetben, itt is ki kellett térnie Angliának a „párduc” elől. A nagy amerikai kőolajvállalatok szokott kíméletlenséggel benyomultak azokra a területekre is, amelyekről Anglia azt hitte, hogy már biztosított a maga számára. Mióta Olaszország kivonult a Vörös-tenger környékéről, Londonban úgy vélték, hogy sikerült kiküszöbölni erről a vidékről a legveszedelmesebb ellenlábasát és Angliában nyomban hozzájárított, hogy ne csak Ibn Szaud birodalmában, hanem Jemenben is koncessziókat szerezzen magának, amiből ezt a tervét Ibn Szaud ellen sokkal erősebb eszközökkel vitte keresztül, mint a jemeni imámmal, Yahiaival szemben. Anglia úgy gondolta, hogy Jemennél délfelel, Adenből fokozatosan felgöngyölítheti ügyis, ha angol ügyvédök átszívárognak a határon és megkísérik jó pénzért angol érdekek szolgálatára bírni a törzseket. Előrelátható volt, hogy ez a folyamat hosszadalmas lesz, Anglia azonban úgy vélekedett, hogy elegendő idő áll rendelkezésére ehhez a művelethez. Mindazonáltal Anglia meggyőződése szerint itt igazán nem kellett tartania sem amerikai, sem szovjet konkurenciától. Londonban még jól emlékeznek arra a fiaskóra, amit Moszkva 1938-ban Jemenben elszenvedett...

A Szovjet kudarc

Annakidején a szovjet elküldte Samaaba, Jemen fővárosába Fanni Jaskolko aszont, aki orvosnőként jelentkezett az arab országban. Am az orvosnővel együtt érkezett néhány szovjet megbízott is és ezek igen serény tevékenységbe kezdtek. Nevetségesen alacsony árban kínáltak fel különböző árucikkeket Jemennek: nyilvánvaló volt, hogy ezzel a dömpingmódszerrel a japán szállításokat akarták lehetetlenné tenni s ennek érdekében igen hosszulejárata hitelezést is felkínáltak. A jemeni imám elfogadta az ajánlatokat, az ár megérkezett az országba, de többre nem jutottak a szovjet emberek. Csakhamar rájöttek, hogy propagandatevékenységet nem tudnak kifejteni. A küldöttséget erre visszahívták, az orvosnőt pedig Moszkvában agyonlőtték.

Amerika másként kísérelte. Most nemrég — meglehetősen váratlanul — yenki-küldöttség érkezett Hodeidába, néhány hadihajó pedig gondoskodott róla, hogy a dolognak „kellő nyomatéka legyen, s az imámot csakhamar sikerült rábírni, hogy kőolajkoncessziókat adjon Amerikának. Anglia így egyik napról a másikra elvesztette a játszmát. Feltehető azonban, hogy az öreg imám még ezután sem hitte, hogy már minden elvesztett és bízott abban, hogy majd az idő meghozza a kibontakozást. Az imám mesteri diplomata. Néhány héttel ezelőtt úgy hírelt, hogy súlyosan megbetegedett... Ehhez azonban hozzá kell számítani azt is, hogy Washingtonban türelmetlenül várják a 78 éves em-

ber halálát. Az öreg azonban egyelőre még nem tette meg azt a szivességet a kőolajvállalatoknak, meg a vállalatok mögött álló amerikai politikusoknak.

Ez éve lehet annak, hogy a jemeni uralkodó Yahia imám neve ismerté vált. Azelőtt keveset hallottunk erről a fejedelemtől s országát a világ nem sok figyelemmel kísérte. Most mégis egyszerre a „nagypolitika” színpadára lépett ez az ország is.

Akkoriban kezdett nevezetessé válni, amikor Ibn Szaud, Hedszasz és Arabia királya hatalmát birodalmán belül már megalapozta, amikor egyszerre itt is ott is mély kutakat kezdett furatni országának különböző, valamikor teljesen sivatagos jellegű vidékein, hogy ezzel vizet és életlehetőséget teremtsen s amikor így a sivatag egyes részein valóban megindult az élet, és sikerült a

Ibn Szaud előre látja az angol „felszabadítást”

Ibn Szaud országa az ugynevezett vabahiták birodalma. A vabahiták az izlám puritánjai, akik a legegyszerűbben magyarázzák a koránt, a hitelveket és a mozlim vallás törvényeit. Jemen ezzel szemben a szaidák hazája. Ezek is ortodox muzulmánok, azonban a negyedik kalifa, Mohamed kedvenc tanítványa, Ali utódainak tartják magukat. S ebben a látszólag külsőlegbeli megkülönböztetésben mely belső ellentétet rejtenek az egyetemes izlám keretein belül. Jemenben Ali leszármazóinak törzseiből választják a mindenkorú imámot, aki az állam legfőbb vezetője. Sokszor már az imám életében kijelöltek az utódját. Most is ez a helyzet: Yahia imám előszülött fiát, Ahmed herceget szemelték ki Yahia utódjának. Abból, hogy a jemeni uralkodóház Ali kalifa leszármazójának tekinti magát, régi versengés áll fenn a Szaudokkal, illetve Mekka és Medina őrzőivel, jelenleg tehát Ibn Szaud királlyal szemben, úgy hogy Ibn Szaud trónralépése után, 1934-ben ki is tört a háború Jemen és Szaudi-Arabia között.

Ibn Szaud gyors előretöréssel meghódította Jemen tengerpartját, a tihamai mélyföldet, a hegyek előtt azonban, amelyek a több mint kétezer méteres fennsík előtt húzódnak, megtorpant. Azt lehetett gondolni, hogy azért, mert tisztában volt a hegyvidék áttörésének különleges nehézségeivel. A valódi okot azonban nyilván az angol hadihajókban kell keresnünk, amelyek egy szép napon horgonyvetettek Hodeida előtt s Ibn Szaud abban a pillanatban felismerte, hogy a két arab fejedelemből mérkőzése könnyen kiválthatja az angolok „felszabadító akcióját”, a felszabadítókat azután később nehéz lesz elűzni. Békét kötött tehát s a szaudi csapatok visszavonultak a tihamai mélyföldről. Ez a terület, amit a jemeni imám 1924-ben hódított meg jemeni birtok maradt, kétségtelenül eldőlt azonban, hogy az arab félszigeten Ibn Szaudot kell az izlám szószólójának tekinteni.

kísérelt, amit addig keresztülvihetetlennek bélyegeztek. Ibn Szaud megértette, hogy beduinjainak nagyrésztét helyhez kell kötnie. Nem azért, hogy ezekből a nomádokból egy csapásra parasztokat neveljen, akik állandó lakhelyek építenek maguknak; ez ellentétben állt volna a beduinok gondolkodásmódjával és hagyományával. Ibn Szaud azonban elérte ezen a módon, hogy a stratégiai szempontból jelentős területeken letelepült lakosság, amelyet azután fel lehetett használni éber határőrzésre és védekezésre. Ibn Szaud a maga helyzetét megerősítette Arabiában. Hátra volt azonban a szellemi hatalmi vezetőhatalmi állás megszerzése az egész félsziget felett. Ezt a jemeni imám meglehetősen vitássá tette. Régi versengés volt ez az egyes muzulmán szekták között.

Jemen voltaképpen az első világháború után lett önálló. Az imám mindenesetre azelőtt is szervezkedett már az ozmán terjeszkedési módszerek ellen és többéves „kisebörű” is folytatott Iz-tanbulla szemben. Nem véletlenül vált Jemen az ozmánok „ördögzigetévé” olyannyira, hogy még a mai Törökország egyes vidékén is úgy kívánnak az emberek ellenségeiknek rosszat: „Vinnének Jemenbe”. — Egy ilyen áthelyezés halálos ítélettel volt egyértelmű. Yahia imám akkoriban hosszú évtize-

Amerika Anglia elé tolszik

Azóta a jemeni imám azon fáradozott, hogy a nagyhatalmak közé ékelje magát és megkísérelje ilymódon szolgálni országát biztonságát. Hasznára fordította az olaszok Abesszinia elleni háborúját s miután Olaszország már 1926-ban elismerte Jemen függetlenségét, az abesszin hadjárat után 1938. évi emlékeztetés keleti paktumban ezen a területen is sor került Anglia és Olaszország érdekeinek kölcsönös elhatárolására. Anglia azonban soha nem tartotta magát ehhez a szerződéshez és ismételtelen kinyújtotta a kezét azok felé a területek felé, amelyek uralkodó helyzetet foglaltak el a Bab el Mandeb szorosban fekvő Sejk Szaid városa. Később Nagybritannia légitámaszpontokat rendezett be a tulajdonképpen jemeni birtokban levő Camaran-szigeteken s az Aden mögött fekvő országba, az arab törzsek „megdolgozására” ismételtelen küldött ügyvédöket is, köztük a Lawrence ezredes feladatához hasonló megbízással ellátott Lake ezredest. Amikor Olaszország az új világháború folyamán kivonult Abessziniából, az imám jól látta, hogy elvesztette minden komoly támaszát és ki van szolgáltatva az angol-amerikai kizsákmányolási törekvéseknek. Azonfelül Amerika Anglia elé to-

Mi lesz a jemeni zsidókkal?

Az imám bizonyan a kezében tartja országának egész közigazgatását. Ha van is minisztere — különös paradoxonnak tűnik, hogy működik egy külügyminiszter akinek nincsenek követői külföldön — mégis minden az ő kezében fut össze. Személyesen igazgatja az ország pénzügyeit, úgyhogy az államkincstárt saját vagyonától megkülönböztetni nem lehet. S mégis úgy végzi ezt az igazgatást, hogy pénzügyi károcodás miatt semmiféle szomszéd nem hangzott

dek során megtanulta, hogy jó távol tartania magát a Vörös tenger körül támadt cselezővésektől. Jól ismerte szomszéd államának, Adennek történetét. Tudta, hogy 1838 nyarán váratlanul befutott az adeni kikötőbe az angol-keletindiai kereskedelmi társaság egyik teherhajója s a hajó parancsnoka a város imámjától engedélyt kért, hogy a városelötti kis félszigeten szénlerakódo állomást rendezzen be. Az arab fejedelemből gyanútlanul megadta az engedélyt. Aztán nemsokára egyre nagyobb hajók érkeztek különleges rakománnyal, a szénlerakó állomások körül árkokat és erődítéseket vontak s egy szép napon ugyanez a parancsnok egy angol gyártmányú távcső segítségével bemutatta a hámuló imámnak, hogy az erődítményben agyuk vannak... Anglia követelte a várost és mögöttes területeit. Az imámnak meg kellett hajolnia a nyitni ezúszak előtt és Aden angol birtok lett. 1905-ben pontosan megvonták Jemen déli határát az ozmán császárság és Anglia között. Anglia azonban megtalálta a módját, hogy szabotálja ezt a szerződést és a határvonalat megvesztegethető sakk támogatásával lassan előretolja jemeni területen. 1928-ban már elértek Dhalit, amely már a peremhegység másik oldalán fekszik. A legmodernebb fegyverekkel ellátott az imám aszkari katonáit s ahol mégis ellenállás mutatkozott, ott bevetették az angol bombázókötellekeket. Néhány évvel ezelőtt ehhez hasonló dolog történt ismét, megint csak Aden határvidékén s ekkor az angolok — „gyarmati érdekekre” való hivatkozással, — már határozottan túltették magukat a polgári lakosság elleni légiháború tilalmának elveit. Dhalit végleg elveszett Jemen számára.

lakodott: egy napon megvillant a hodeidai kikötőben az amerikai lobogó és az imámnak meg kellett nyitnia országát a yenki előtt, hogy azok kiaknázzák Jemen gazdag nyersanyagforrásait. Ezzel véget is ért ennek az országának a fejlődése, amely pedig egészen egyedülálló volt. Jemen volt az egyetlen önálló állam, amelynek a világ egyetlen fővárosában sem volt diplomáciai képviselet. De miért is lett volna? Az imám csak egészen kivételesen és csak rövid időre engedett be az országába külföldieket, ugyanakkor a jemeniek — igen csekély kivételtől eltekintve, — nem hagyhatták el az országot. Az imám azon a nézeten volt, hogy népe akkor lesz boldog, ha semmit sem tud a világ újdonságairól, amelyek civilizációt jelentenek ugyan, de nem mindig jelentik egyben a boldogságot, is. Így hát tudomásul vették, hogy van repülőgép, ismerték az új fegyvereket és néhány darab a saját országukban is volt ezekből, tudták azt is, hogy van rádió, de az imám egyszer egy gramofont, amit valahogy becsúmpészték az országba, nyilvánosan szétrombolatott és intő példaként kiakasztatta kastélyának vezetőhelyén.

Nézzé meg a világhírű festőművészek

KÉPKIÁLLITÁS

A „Fekete Sas” palotában a PATKÓTV Műiskola helyiségeiben
Belépődíj nincs. Nyitva: reggel 10-től este 7-ig.
Festményeket kedvezményes áron vásárolhatók.

tel, de az arabok takarékos emberek és ebben az imám személyesen jár elől jó példával.

A bennszülöttektől szigorúan elkülönítik az idegenfajú lakosságot. Jemenben tekintélyes számú a zsidó. Valamennyien gettóban élnek, a gettót éjjel nem hagyhatják el. Különleges ruhát viselnek, amely a bennszülöttektől alaposan különbözik s így már megszűröl felismerhetővé teszi őket. A zsidók nem építhetnek nagyobb házakat a gettóban sem, költözködniük pedig egyáltalán nem szabad. Az országot nem hagyhatják el, csak abban az esetben, ha minden vagyonukat hátrahagyják. Jemen ezekkel az évszázadok óta fennálló rendszabályokkal elérte azt, hogy a zsidó befolyástól teljesen mentes ma is.

Elvállik, hogy milyen irányba terelődik ez a kérdés — amerikai befolyás alatt...

Bihar vármegye alispánjától
7076—1944. szám.

Tárgy: Biharvár megye törvényhatóságának elhalálozás folytán megüresedett II. osztályú vm. altiszti állás betöltése.

Pályázati hirdetmény

Bihar vármegye törvényhatóságának elhalálozás folytán megüresedett II. osztályú vm. altiszti állásra, illetve az előlépés által megüresedett kiegészítő szolgálói állásra pályázatot hirdetek.

Minősítési kellékek: elemi iskolai végzettség és az altiszti teendők elvégzéséhez szükséges testi és szellemi alkalmasság és be nem töltött 40. életév. Helymények: a 3500—1943. M. E. 34. sz. rendelet mellékleteként kiadott 16. számú kimutatásban az állami rendszerű II. osztályú altisztekre nézve megállapított fizetés és az állomáshely szerinti lakáspénz osztályra megállapított lakáspénz.

Kiegészítő szolgálónál az ugyanezen rendelet mellékleteként kiadott 19. számú kimutatásban az állami rendszerű kiegészítő szolgálók részére megállapított havibér és az állomáshely szerinti lakáspénz osztályra megállapított lakáspénz.

A kiegészítő szolgálói állásra az 1931. évi III. t. c. alapján igazolvánnyal ellátott egyének, továbbá az 1938. évi IV. t. c. rendelkezéseire képest a hadirokkantak, a vitézi rendhez tartozók, valamint a tűzharcosok elsőbbséggel bírnak, feltéve, hogy 45. életévüket még nem töltötték be, továbbá egyenlő feltételek fennforgása esetén elsőbbségi igényvel bírnak az ország gyarapításáért folytatott, valamint a most folyamatban lévő katonai műveletek során szerzett harctéri érdemekért katonai tüntetésben soronkívül katonai előléptetésben, dícsérő elismerésben részesültek.

A pályázati kérvényt hozzám címezve 1944. évi április hó 3. napjának déli 12 órájáig hivatalom iktatójában kell beadni.

A pályázóknak a kérvényükhöz eredetiben vagy hiteles másolatban a következő okmányokat kell csatolni:

1. magyar állampolgárságot igazoló hatósági bizonyítványt, esetleg a magyar állampolgárságra való igény szabályszerű bejelentését igazoló okmányt (optiót).

2. újabb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt, amely a családi állapot, az u. n. tanácskoztársaság alatti magatartást is igazolja.

3. az állami szolgálatra alkalmas szellemi és testi épséget igazoló orvosi

letű közhatósági tisztiorvosj bizonyítványt.

4. születési anyakönyvi kivonatot.
5. az iskolai képzettséget igazoló okmányt, iskolai bizonyítványt.
6. az igényjogosultságot igazoló okmányokat és pedig:
 - a) az igazolványoknál az 1931. III. t. c. alapján kiállított „Igazolványt”.
 - b) a Vitézi Rend tagjainál a Vitézi Rend főszéktartósága által kiállított igazolványt.
 - c) az 1914—18. évi világháborúban arcvonalbeli szolgálatot teljesített egyéneknek (tűzharcosoknak) a Károly csapatereszt viselésére vonatkozó igényjogosultságot tanúsító igazolványt.
 - d) a világháború alatt teljesített arcvonalbeli szolgálatból kifolyólag rokkanttá vált egyéneknek az ezt megállapító okmányt,
 - e) esetleg a világháború után teljesít

Varrógép-kerékpár-motor-zippzár-javítás
JAKAB műszerész. Kossuth-u. 5. Telefon 23-30

tetű katonai szolgálatot igazoló okmányt,

7. az eddigi szolgálatot, illetve foglalkozást igazoló okmányt,

8. arra vonatkozó okmányokat, hogy a folyamodó nem esik az 1939. IV. t. c. 5. §-ában foglalt tilalom alá.

Az igazolványosok, valamint az 1931. III. t. c., továbbá az 1938. IV. t. c. 6. §-a szerint elsőbbségi igényvel bírók folyamodványai illetékmentesek.

A pályázati feltételeknek meg nem felelő, kellőképpen fel nem szerelt vagy elkésve érkezett folyamodványok nem vételnek figyelembe.

Nagyvárad, 1944. március 3.

Dr. vitéz Nadányi János sk. alispán.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

IROGEP „Mercedes” Superba-gyártmány, alig hét hónapig használt, eladó. Cím a kiadóban. 689

Most adja el használt ruháit és holmijait, mert magas árat kap érte a Rukordban. — Ugyanott jót és olcsón vásárolhat. Hlatky-u. 14. 687

Simonffy Tamás

nyug. MÁV felügyelő engedélyezett

Ingtatlanforgalmi irodája

Irinyi József-u. 28. Hitler-u. sarok
Telefonszám: 34-41. Eladó és vevőszándékokat telefonon szóban vagy írásban szíveskedjenek előjegyeztetni.

Planino Lyra gyártmányu, modern, eladó. Széchenyi-tér 8. földszint udvarban hátul. Megtekinthető délután 2—4. 695

Alma kórházak, cukrázok részére olcsón beszerzhető. Szacsay-utca 17. pincében. 620

Női kerékpárt megvételre keresek. — Cím a kiadóba kérek. 700

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 313

Kötők szövetet, gyermekruhát, macskót, Bontott szövetet, átkötők, gyönyörűen átszabok gyermekruhának is. Harisnyatalpalás, bontott szálból. — Bodáné kézimunkaüzlete, Kossuth-utca 18. 687

Elveszett arany nyaklánc a Szilágyi Dezső-utcaól az állomásig. Becsületos megtaláló a nyaklánc árát megkapja. Cím a kiadóban. 701

Modern házak építését saját anyagommal vállalom

Zagyva András

Mátyás király-ut 101. szám.

Varrógépjavítás egy évi felelősséggel Jakab műszerésznel, Kossuth-u. 5. Telefon 23—30.

Állást nyec

3—4 polgári iskolát végzett fiú tanulóknak fizetéssel felvétetik a Szent László-nyomdába, Szilágyi Dezső-utca 5. szám. Ugyanott egy 15—16 éves leány tanulóknak felvétetik.

Munkásokat és munkásnőket 16 évnél idősebbeket felvesz Dreher-Hagenbacher Sörgyár. Jelentkezés a vadaszöllősi telepen 10—12 óra között. 693

KIFUTÓFIUT vagy LEANYT felvesz a Szent László-nyomda R. T. Szilágyi Dezső-utca 5.

Képzett vécékert felveszek. Özv. Kocsis Jánosné, Berkovits Ferenc-u. 72. 698

Bankgyakorlattal rendelkező, kereskedelmi erőttségű keresztyény tisztviselőt (tisztviselőt), valamint perfect gyors és gépirónót keresünk. Erdélyi Leszámláló Penzváltó Bank Rt. fiókja. 697

SPORT

Nagy szurkolótábor kíséri el a NAC-ot Debrecenbe

(Nagyvárad.) Mint már többször jeleztük, városzerte igen nagy a NAC debreceni mérkőzése iránti érdeklődés. Egész nap szól a zöld-fehér otthon telefonja és állandó a szurkolók személyes forgalma is. Mindenki jegyet akar és a közlekedés iránt érdeklődik.

Idevonatkozóan a következő felvilágosítást kaptuk Krüger Károly sportigazgatótól:

— A DVSC vezetőségét még a múlt hét elején felkértük, hogy megfelelő számú helyet biztosítson a váradi szurkolók részére. Sajnos, még ez sem volt elég korai intézkedés, mert Kántor Ferenc, a debreceniek agilis főtitkára most arról értesít hogy csak 50 lelátó és 200 korzó ülést és bizonyos számú állóhelyet tud rendelkezésünkre bocsátani. Így az igénylőknek csak egy kis részét tud-

juk kielégíteni. Eppen ezért ma este már le is zárjuk az igénylést.

— A közlekedésről sem tudok semmi jót mondani, mert a rendkívüli állapotokra való tekintettel, különvonalról most szó sem lehet, de a rendes személyvonat felerősítése is eok akadályba ütközik.

Vasárnap GyTE—Törekvés barátságos mérkőzés a labdarugó műsor

Bár a NAC nem játszik itthon, labdarugó mérkőzés nélkül mégsem marad Nagyvárad.

Ezuttal a Törekvés rendez barátságos mérkőzést. A Gyulai Torna Egylet csapatát látja vendégül viszsavágó mérkőzésre. Mint ismeretes, az elmúlt vasárnap 3:0 vereséggel tért haza a váradi csapat Gyuláról.

SZINHAZ

A színházi iroda közleménye:

„Liliomfi” csütörtökön és pénteken este

Szigligeti Ede születésének 130. évfordulója emlékeztetőre díszelőadás keretében mutatja be a színház a *Liliomfi* című eredeti vígjátékát csütörtökön este. Az emlékbeszéde: Arvay Árpád országgyűlési képviselő, a Szigligeti Társaság választmányi tagja mondja. Csütörtökön bemutató bérlet, pénteken este A-bérlet.

Badaonyi keknyelű, az idény legmulatságosabb operettje szombaton délután egyegyed 4 órakor *filléres helyarákkal* kerül színpadra.

Fekete Péter szombaton este fél 7 órakor az idényben 30-adszor kerül színpadra. *Olcsó helyvárak*.

Népművelési előadás keretében hétfőn este *filléres helyarákkal* Zilahy Lajos: *Hazajáró lélek* c. színjátéka kerül színpadra. Jegyek a színházi pénztárnál válthatók.

Gül baba c. operettet szorgalmasan tanulja már a társulat, melyet *díszelőadás* keretében, március 15-én mutat be bérletszűnetben. Előadás

előtt *Horvátok* Jenő szavalja el a *Talpra magyar* c. költeményt.

FELHÍVÁS A BÉRLŐKÖZÖNSEGHEZ

A színház igazgatósága kéri i. t. bérlelőit, hogy az esedékes márciusi havi bérletüket a színház jegypénztárába befizetjék szíveskedjenek. Pénztári órák délelőtt 10—11-ig és délután 4-től.

Többek kérésére felvilágosításul közöljük, hogy a bérlet 40 előadásra szól és e héten adjuk a 23.ik előadást, hátra van még 18 előadás. Ettől eltekintve a május havi utolsó részlet befizetésével i. t. bérlelőink minden kötelességüknek eleget fognak tenni, bár valószínűleg még júniusban is kapnak előadást.

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felel: A kiadásért felel:
Dr. Paál Árpád Dr. Virág Jeromos
főszerkesztő igazgató

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. számon